

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

žalobce: **P. P.**
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2021, č. j. 037789/2021/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2021, č. j. 037789/2021/KUSK, je nicotné.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč.

Odůvodnění:

Vymezení věci a podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 27. 5. 2021 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaný jím zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Dětského domova a Školní jídelny Sázava, příspěvkové organizace Středočeského kraje (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 29. 1. 2021, č. j. 0089/2021. Povinný subjekt prvostupňovým rozhodnutím odmítl

podle § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 12/2020 Sb. (dále jen „informační zákon“), žalobcovu žádost o poskytnutí informací ze dne 25. 6. 2020.

2. Žalobce namítá, že žalovaný nevypořádal všechny jím uplatněné žalobní body, rozhodnutí povinného subjektu je nepřezkoumatelné, povinný subjekt postupoval v rozporu s § 14 informačního zákona a že povinný subjekt vědomě lhal, pokud uvedl, že nedisponuje jím požadovanou smlouvou ze dne 4. 1. 2019. Žalobce současně navrhl, aby soud uložil povinnému subjektu poskytnout žalobci informace uvedené pod body č. 1 a 3 žádosti o poskytnutí informací.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Žádost o poskytnutí informací byla řádně vyřízena a to tak, že zčásti byly informace poskytnuty a zčásti byla žádost odmítnuta. Žalobce až v žalobě konkretizoval, že se dožaduje poskytnutí smlouvy ze dne 4. 1. 2019, což představuje obstrukční jednání. Povinný subjekt se snažil žalobci všemožně vyhovět, avšak žalobce neposkytl ani minimální součinnost. Navíc smlouva ze dne 4. 1. 2019 byla žalobci poskytnuta jako příloha přípisu ze dne 4. 8. 2020. Rozhodnutí povinného subjektu i napadené rozhodnutí nejsou nepřezkoumatelná ani nezákonná.

Obsah správního spisu

4. Ze správního spisu plynou následující podstatné skutečnosti: Žalobce požádal dne 25. 6. 2020 podle informačního zákona povinný subjekt o následující informace (listiny): 1. kopie všech pracovních smluv žalobce od 3. 1. 2018 do 31. 3. 2020, 2. kopie všech písemností týkajících se ukončení pracovních poměrů žalobce (dohodou, výpovědí atd.) a 3. kopie všech pracovních výkazů žalobce za měsíce září roku 2019 až březen roku 2020 včetně NVČ. Povinný subjekt postupně žalobci poskytl podstatnou část požadovaných listin a ve zbytku mu opakovaně sděloval, že dalšími listinami nedisponuje, případně ho s ohledem na opakovaně uplatňované stížnosti vyzýval, aby upřesnil, jaké další listiny požaduje.
5. Na základě stížnosti podané žalobcem vydal žalovaný podle § 16a odst. 6 písm. b) informačního zákona rozhodnutí ze dne 18. 1. 2021, kterým přikázal povinnému subjektu, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí žádost vyřídil, případně postupoval podle § 15 odst. 1 informačního zákona, pokud žádosti, byť jen zčásti nevyhoví.
6. Povinný subjekt rozhodnutím ze dne 29. 1. 2021, č. j. 0089/2021, žádost o poskytnutí informací podle § 15 odst. 1 informačního zákona odmítl. V odůvodnění uvedl, že pokud jde o bod 1 žádosti, žalobce nekonkretizoval, která konkrétní smlouva mu chybí, a pokud jde o bod 3 žádosti, žalobce výkazy nepřímé výchovné práce za únor a březen 2020 neodevzdal.
7. Žalobce podal proti rozhodnutí povinného subjektu odvolání, které povinný subjekt společně se správním spisem předložil k rozhodnutí žalovanému. Žalovaný následně napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí povinného subjektu potvrdil. V odůvodnění shrnul průběh správního řízení a shodně jako ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce nereagoval na výzvy povinného subjektu ke konkretizaci požadovaných listin, pouze namítal, že mu nebyly předloženy všechny požadované informace (dokumenty). I přes formální nedostatky ze strany povinného subjektu byla žádost o informace vyřízena, a

to zčásti tak, že informace byly poskytnuty, a zčásti tak, že byla žádost odmítnuta.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 s. ř. s.]. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť pro to byly splněny podmínky podle § 76 odst. 2 s. ř. s.

Posouzení žaloby

9. Podle § 76 odst. 2 s. ř. s. platí, že „[z]jistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.“
10. Podle § 77 odst. 1 správního řádu platí, že „[n]icotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.“
11. Z § 16 odst. 3 informačního zákona vyplývá, že o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o informace rozhoduje nadřízený orgán povinného subjektu. S ohledem na § 20 odst. 4 informačního zákona se nadřízený orgán určuje podle § 178 správního řádu. Podle § 20 odst. 5 informačního zákona, nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení Úřad pro ochranu osobních údajů.
12. Ustanovení § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím bylo novelizováno zákonem č. 111/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů, který nabyl účinnosti dne 24. 4. 2019. Podle přechodného ustanovení v čl. XVI zákona č. 111/2019 Sb. se do 1. 1. 2020 postupuje podle § 16 a § 20 zákona o svobodném přístupu k informacím v dosavadním znění. Od 1. 1. 2020 se tedy postupuje podle § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím v účinném znění (srov. shodně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2020, č. j. 10 As 244/2020-40, a ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 As 155/2020-42).
13. Určením nadřízeného orgánu příspěvkových organizací zřízených kraji se zabýval kompetenční senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 16. 2. 2022, č. j. Komp 3/2021-26, č. 4320/2022 Sb., v němž dospěl k závěru, že rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí krajem zřízené příspěvkové organizace, kterým byla odmítnuta žádost o informace podle informačního zákona, přísluší podle § 20 odst. 5 informačního zákona Úřadu pro ochranu osobních údajů. Podle názoru kompetenčního senátu nelze v případě krajem zřízené příspěvkové organizace (v dané věci byla povinným subjektem Správa a údržba silnic Jihočeského kraje), které byly svěřeny pouze úkoly *nevrchnostenské* veřejné správy, určit nadřízený orgány podle § 178 odst. 1 ani odst. 2 správního řádu (srov. zejména body 36 - 42 cit. rozsudku). O obdobný případ jde i v nyní projednávané věci, neboť je zřejmé, že i povinný subjekt byl zřízen k plnění úkolů veřejné správy

v *nevrchnostenské* sféře, konkrétně zajišťuje výkon ústavní a ochranné výchovy dětí a mládeže ve smyslu zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 109/2002 Sb.“). Povinnému subjektu nebyl svěřen výkon vrchnostenské veřejné správy, resp. výkon působnosti v oblasti veřejné správy ve smyslu správního řádu.

14. Ze závěrů kompetenčního senátu tedy plyne, že ani v projednávané věci nelze určit nadřízený orgán povinného subjektu v oblasti poskytování informací podle informačního zákona podle § 178 správního řádu. K rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu proto není příslušný žalovaný, nýbrž podle § 20 odst. 5 informačního zákona Úřad pro ochranu osobních údajů.
15. Dle názoru soudu nelze v daném případě s ohledem na právní úpravu obsaženou v § 20 odst. 5 informačního zákona (použitelnou od 1. 1. 2020) aplikovat dřívější judikaturu, jež se zabývala otázkou určení nadřízeného orgánu škol a školských zařízení pro účely informačního zákona. Ta je reprezentována např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 160/2012-41, č. 2812/2013 Sb., a na něj navazujícím rozsudkem ze dne 6. 12. 2018, č. j. 7 As 235/2018-35, podle nichž by se za nadřízený orgán školského zařízení, kterým je i povinný subjekt v projednávané věci, měl považovat správní orgán, který provedl zápis školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení dle § 142 a násl. zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“). V daném případě provedlo zápis povinného subjektu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (§ 143 odst. 2 školského zákona), což mj. znamená, že ani podle této dřívější judikatury by žalovaný nebyl příslušný k rozhodnutí o odvolání a vydání napadeného rozhodnutí. Soud má nicméně za to, že uvedené judikatorní závěry již nejsou za daného legislativního stavu použitelné, neboť byly překonány. Jak uvedl kompetenční senát v již citovaném rozsudku, *„pro určení nadřízeného orgánu podle § 178 odst. 1 správního řádu je zásadně třeba pozitivní zákonné úpravy. Tedy pro závěr, že nadřízený orgán pro účely instančního postupu dle zákona o svobodném přístupu k informacím lze určit dle pravidel § 178 správního řádu, zákon musí určit orgán, který má být nadřízeným správním orgánem jiného správního orgánu, nebo orgán, který má rozhodovat o odvolání, popřípadě orgán, který má nad jiným správním orgánem vykonávat dozor. Tuto vlastnost po novele zákona o svobodném přístupu k informacím provedené zákonem č. 111/2019 Sb. nelze pouze dovozovat.“* I v případě školských zařízení právní úprava obsažená ve školském zákoně a zákoně č. 109/2002 Sb. neobsahovala a ani nyní neobsahuje ustanovení, jež by explicitně stanovilo, který orgán má být nadřízeným správním orgánem školského zařízení, který orgán má rozhodovat o odvolání, popřípadě který orgán má nad školským zařízením vykonávat dozor. Po novelizaci informačního zákona provedené zákonem č. 111/2019 Sb. tedy již nelze dovozovat, že by nadřízeným orgánem školského zařízení měl být správní orgán provádějící zápis školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení.
16. Soud proto uzavírá, že žalovaný nebyl *vůbec věcně příslušný* k vydání rozhodnutí podle § 16 informačního zákona o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žalobcovy žádosti o poskytnutí informací. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu nicotné.
17. Uplatněnými žalobními body, kterými byla napadena zákonnost napadeného rozhodnutí,

se soud nezabýval, neboť by to s ohledem na zjištěnou nicotnost napadeného rozhodnutí bylo nadbytečné. Lze však poznamenat, že k těmto otázkám se soud již rámcově vyslovil v bodu 11 usnesení ze dne 11. 3. 2021, č. j. 54 A 37/2020-50, jež se týkalo téže žalobcovy žádosti o poskytnutí informací.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí, byť žalobce tuto vadu nenamítal, neboť k nedostatkům, které vyvolávají nicotnost žalobou napadeného rozhodnutí, je povinen přihlížet i bez návrhu. Po právní moci rozsudku žalovaný předá věc k projednání a rozhodnutí o odvolání věcně příslušnému Úřadu pro ochranu osobních údajů. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
19. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný v řízení úspěšný nebyl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, který byla v řízení úspěšný, soud přiznal náhradu odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku [§ 54 odst. 7 s. ř. s.].

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. června 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu